

Inovare financiara sau jocul Celor Puternici impotriva Celor Slabi ?

Intre a mentine “inovarea
financiara” sau a spori
reglementarile

Realitati ale pietelor financiare

- **pretului petrolului** : ianuarie-mai 2008 investitorii institutionali au cheltuit **cca 60 miliarde \$** pentru principalii indexi ai materiilor prime, rezultand cumpararea a **cca 137 milioane barili** petrol (contracte futures) conducand la o **crestere a pretului** cu **33\$/baril**;
- incepand cu 15 iulie 2008 investitorii institutionali **au retras** cca **39 miliarde \$**, prin vanzarea unor contracte future reprezentand **127 milioane tone petrol** , rezultand o cadere a pretului petrolului de **29 \$/baril**
- Sursa: accidentalhuntbrother 10 sept 2008-SUA
- Nota: Romania extrage **6-7 miliaone tone petrol/an**

Ce s-a pierdut ?

- Active toxice de cca 1000 miliarde euro in banci si societati de asigurare (2007-2009)
- Valoarea bursiera a companiilor a scazut cu cca 16.000 miliarde euro (reprezinta cca 1,5% din PIB UE) si depasind economia SUA
- Active cu 60% mai mari decat in anul 2000
- Somajul a depasit 10% in SUA si 9% in UE
- Creditarea companiilor a inghetat, chiar si in tarile care au sustinut masiv sector bancar; efectul politicii "ever green"(rostogolire credite)
- Comertul mondial s- a contractat afectand grav economiile nationale

Continuare - Ce s-a pierdut?

- S-au reintrodus masurile protectioniste
- S-a diminuat actiunea comuna la nivelul UE, masurile nationale surclasand cu mult pe cele comune promovate de CE
- G7 nu mai este relevant acceptandu-se adoptarea de decizii la nivel G 20
- Este pusa in discutie moneda \$ ca instrument international de plata; pozitia favorabila a FMI fata de generalizarea DST; **27%** din rezervele globale in **2009** sunt in euro fata de cca **18% acum 10 ani**
- FMI vazut ca “regulator mondial”; crestere a contributiilor nationale

Ce s-a facut ?

- Au fost sustinute financiar, prin bani publici, bancile; Franta, Germania, UK, Grecia s.a (BCE a chemat 1200 banci europene punand la dispozitie sumele necesare consolidarii acestora. **(in acelasi timp CE nu accepta capitalizarea CEC in Romania?)**)
- Acordul din aprilie (reconfirmat in noiembrie 2009) privind angajamentul mentinerii expunerii bancilor fata de Romania
- S-au garantat la nivel UE depozitele populatiei pana la 50.000 euro/deponent si banca
- S-a analizat CRIZA si s-au propus masuri la nivelul UE (Raportul Larosiere) - februarie 2009
- S-au promovat testele de stress bancar si s-au adoptat masuri de restabilire a solvabilitatii bancare
- Proiect de Directiva UE pentru reglementarea activitatii institutiilor financiare nebancale

Ce s-a facut ?

- Reuniuni neconcludente ale G7 si G20; decizii publice generale ce mentin controverse (reglementare stricta/libertate de inovare; descurajarea sistemelor de retribuire a conducatorilor institutiilor financiare pe baza rezultatelor pe termen scurt; favorizarea remunerarii pentru rezultate pe termen mediu lung (descurajarea tentatiei subestimarii riscului si introducerea de “instrumente inovative” cu risc mare)
- Ex: reactii publice furioase impotriva companiei Goldman Sachs; profit 8,44 mild \$/9 luni 2009; bonusuri provizionate de 16,7 miliarde si “plan de sprijin” de 0,5 milid pt cca 10000 de IMM-uri din SUA?

Ce s-a obtinut ?

- Bani ieftini (\$ cu dobanda 0); lipsa investitii in economia reala
- Investitorii institutionalii si speculatorii cumpara active (actiuni, obligatiuni, materii prime, aur, petrol); crestere rapida pret; profit mare
- Profituri uriase, indeosebi pe pietele emergente (BRIC) cu cresterea riscului de prabusire (baloane speculative ecou)
- Pericol pentru pietele emergente, dar si pentru cele mature - lichidizarea profiturilor realizate in 2009 (pe baza sustinere financiara guverne)

Ce s-a obtinut ?

- Stabilizarea sistemului bancar; incepand cu trim 2-3; acestea realizeaza profit si returneaza ajutoarele primite de la guverne pentru a nu mai fi supuse controlului public (Ex SocGen-Franta a returnat 3,5 miliarde euro).
- In Romania, transele FMI au fost folosite pentru a elibera banii bancilor aflati sub forma RMO la BNR(reducerea RMO de la 40% la 30% pentru valuta si la 15% pentru rezervele in lei

Ce s-a obtinut ?

- Bancile au utilizat disponibilitatile pentru a imprumuta Ministerul de Finante cu dobanzi superioare cu 2-6% ; la 9 luni au fost imprumutati de la banci de catre MF cca 60 miliarde lei (14 miliarde euro) de 9 ori mai mult decat la 9 luni 2008.
- Intermedierea financiara in Romania va creste de la 39,1% (2008) la cca 41% (2009), ca efect al reducerii PIB (estimare - 7.5-8%). Dovedeste blocarea creditarii sectorului privat

Ce se intampla la zi in Romania

!

- Bancile raspund cererilor de credite dupa 1-6 luni(?!)
- Dobanda la credite acordate firmelor se situeaza intre 15-18% in lei si peste 6% la creditele in euro (apel BNR de reducere a dobanzilor)
- Bancile profit la 9 luni (680 mil lei fata de 3,6 miliarde lei in 2008)
- IFN-urile si-au redus activele (Romania) cu cca 1 miliard la cca 10 miliarde euro; sunt vizate firmele ce au nevoie de numerar
- Masuri de reglementare propuse de Raportul Larosiere; nivel European si national (BNR)

Situatia globala

- Incep sa creasca dobanzile de referinta in unele tari ce ies din recesiune (evitare inflatie); se “vor scumpi” banii ?! Cat de rapid?
- Pretul activelor a crescut spectacular (indexul bursier S&P a crescut din martie 2009 cu 50%)
- Indexul bursier pe 22 piete emergente(inclusive India, China,Brazilia) s-a dublat
- Pretul petrolului a ajuns la 80\$/baril, mai mult decat dublul minimelor recente (31 \$/baril)
- Indicatorii psihologici imbunatatiti, dar incerti

Ce se petrece in mediul de afaceri?

- Min 6-10 luni posibila reluare a creditarii activitatii economice
- Reducerea dobanzilor la credite (lei-euro) se vor reduce in min 6 luni, dar vor fi cu 40-60% mai mari decat competitorii din tarile dezvoltate ale UE
- Blocaje financiare in crestere generate de lipsa de finantare a statului
- Volum redus al investitiilor publice urmare a lipsei de finantare

Ce se intampla in mediul de afaceri?

- Ritm redus de atragere a fondurilor europene datorita birocratiei
- Inghetare investitii (piata;creditare)
- Inghetare salarii in sectorul privat (bugetar?) in 2010; cel mult, in unele sectoare indexare cu rata inflatiei
- Crestere numar someri in urmatoarele 8-10 luni
- Min 3-6 luni reluare comert intracomunitar

Pericole si masuri - Romania

Pericole

- Blocarea economica – lipsa creditare
- Rescadentare credite si mentinere firme falimentare (“ever green”)
- Speculatii pe cursul leu/euro

Masuri

- Reglementare/limitare “inovare financiara”
- Protejarea finantarii R&D
- Scheme de garantare si sustinerea in 2010 a investitiilor productive (energie, agricultura s.a)